Dosarul nr. 3-963/2023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

04 februarie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecătorul **Gandrabur Marcel**
Grefier **Svistal Lorena**

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată de Stelea Ruslan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu privire constatarea încălcării dreptului la examinarea sesizărilor/cererilor în termen rezonabil, obligarea examinării sesizărilor/cererilor, anularea notificărilor/răspunsurilor, obligarea comunicării prevederilor legale, obligarea informării despre acțiunile întreprinse, obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral,

conexată cu

cauza de contencios administrativ intentată de Stelea Ruslan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu privire la anularea răspunsului, constatarea încălcării dreptului la examinarea sesizărilor/cererilor în termen rezonabil, obligarea examinării sesizărilor/cererilor, obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 14 aprilie 2023 (înregistrată cu nr. 8279) Stelea Ruslan a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați solicitând:

1. Constatarea încălcării de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a dreptului la examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil;
2. Obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de a examina cererea prealabilă din 03.04.2023 și în cel mult 30 zile sesizările din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022, 07.11.2022, 18.11.2022 și 21.12.2022 cu informarea petiționarilor într-un termen de 5 zile despre data examinării sesizărilor;
3. Obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați să examineze cererile și plângerile din 27.12.2022 depuse împotriva membrului-raportor al

comisiei, Coltun Elvira privind recuzarea acesteia de la examinarea sesizărilor depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup” din cauza tergiversării cauzei și a altor acțiuni menționate în plângerile depuse;

4. Obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați să anuleze notificările S-31-22, nr. S-36-22, etc, emise pe 21.12.2022 de către membrul raportor CADAA, Coltun Elvira prin care a indicat creditorilor SRL ”Norelit Investgrup” să întreprindă acțiuni de modificare a sesizărilor depuse și să prezinte acte neprevăzute de lege;

5. Obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor să comunice prevederii legale, articolului, aliniatului și literei care prevede expres că la depunerea unei sesizări în adresa Comisiei se prezintă copia buletinului de identitate și dovada statului de creditor;

6. Obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați să informeze despre acțiunile întreprinse de către membrul-raportor Coltun Elvira în ce privește sesizările depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup”;

7. Obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați să comunice adresa biroului administratorului autorizat Gîrleanu Natalia unde aceasta de facto poate fi găsită, dat fiind faptul că aceasta nu activează pe str. *****;

8. Anularea actelor administrative individuale emise de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor și membrul raportor CADAA, Coltun Elvira notificările S-31-22, nr. S-33-22 din 21.12.2022;

9. Repararea prejudiciului moral de către Ministerului Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a câte 10000 lei fiecare, pentru nesoluționarea într-un termen rezonabil a sesizărilor depuse în adresa Comisiei și nici a cererii prealabile.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, în fapt la data de 26 august 2021 în cadrul Ministerului Justiției a fost înregistrată sesizarea colectivă a creditorilor SRL ”Norelit Investgrup” privind acțiunile ilegale a administratorului autorizat Gîrleanu Natalia. Sesizarea în partea ce ține de încălcările principiilor deontologice a fost remisă Uniunii Administratorii Autorizați, care a respins drept inadmisibilă sesizarea fără a examina și a se expune asupra conținutului sesizării. La data 13 decembrie 2021 (prin intermediul Ministerului Economiei) la Ministerul Justiției a fost înregistrată sesizarea depusă de către creditorul și președintele comitetului creditorilor SRL ”Norelit Investgrup”, Stelea Ruslan.

S-a notat că, la 22 august 2022 a fost depusă o nouă sesizare colectivă de către creditorii SRL “Norelit Investgrup”, Caraman Sergiu, Spînu Gheorghe, Bordian (Renchez) Cristina, Sarioglo Ecaterina, Corotaev-Chifiriuc Aliona, Bîstrițcaia Tatiana, Popa Violeta, Cebotari Vasile, Danciuc Ghenadie, Sassu Constantino, Stelea Ruslan, Stelea Rodica, Qutami Tatiana, Topală Ruslan. La data de 07 noiembrie 2022 a fost depusă prin intermediul poștei electronice sesizarea creditorului SRL ”Norelit Investgrup”, Qutami Tatiana, privind acțiunile A.A. Gîrleanu Natalia.

S-a enunțat că, ulterior abuziv, contrar prevederilor legale, membrul-raportor al comisiei Coltun Elvira a emis notificările nr. S-31-22, S-33-22 și nr. S-36-22 din 21 decembrie 2022 prin care a solicitat înlăturarea neajunsurilor în termen de 10 zile, și anume prezentarea copiilor buletinelor de identitate autentificate în modul prevăzut de lege, acte ce confirmă calitatea procesuală de creditori și ajustarea pretențiilor. Temei a acestor cerințe a fost indicat art. 37 alin. (5) din Legea cu privire la administratorii autorizați. Analizând prevederea legală menționată, inclusiv toate aliniatele și literele, s-a constatat că legea nu prevede prezentarea documentelor invocate de către membrul comisiei, astfel aceasta ilegal a condiționat prezentarea unor acte. Drept rezultat, la data de 27 decembrie 2022 de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup” au fost depuse cereri/plângeri în adresa Ministerului Justiției și Comisiei, prin care s-a cerut tragerea la răspundere și recuzarea membrului-raportor Coltun Elvira din motivul acțiunilor săvârșite, cu desemnarea altui membru-raportor pentru pregătirea dosarului cauzei disciplinare. La fel și aceste cerințe au fost lăsate fără examinare. Or, este evident că membrul-raportor Coltun Elvira nu întreprinde careva acțiuni privind examinarea cauzei. De către creditorul Stelea Ruslan, prin intermediul poștei electronice, la data de 21 decembrie 2022, a fost depusă sesizarea către Ministerul Economiei prin care se cerea sesizarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, la fel, a fost sesizat repetat Ministerul Justiției la data de 21 decembrie 2022.

S-a specificat că, până în acest moment, nici o sesizare nu a fost examinată de către Comisie. Astfel, constată o tergiversare intenționată de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a examinării tuturor sesizărilor depuse de către creditorii SRL “Norelit Investgrup”, privind acțiunile A.A. Gîrleanu Natalia. Ignorând prejudiciile evidente provocate creditorilor garantați de către administratorul autorizat. Constată că membrul raportor al Comisiei, Coltun Elivra, nu și-a executat obligațiile de serviciu, nu a întreprins nici o acțiune în scopul examinării sesizărilor depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup”, nu a comunicat data examinării sesizării sau măcar la ce etapă se află soluționarea acesteia.

La data de 03 aprilie 2023 prin intermediul poștei electronice petiții@justice.gov.md și cristina.bandur@justice.gov.md, cu aplicarea semnăturii electronice a fost depusă cererea prealabilă a creditorilor SRL ”Norelit Investgrup”, Stelea Ruslan, Qutami Tatiana și Danciuc Ghenadie, către Comisia de disciplină a experților judiciari de pe lângă Ministerul Justiției. Cererea a fost înregistrată cu nr. 872 din 03 aprilie 2023 de către Ministerul Justiției și cu nr.26 din 03 aprilie 2023 de către secretarul Comisiei. Prin cererea prealabilă s-a cerut: 1) Constatarea încălcării de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a dreptului la examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil. 2) Soluționarea în cel mult 30 zile a sesizărilor din 26 august 2021, 13 decembrie 2021, 22 august 2022, 07 noiembrie 2022, 18 noiembrie 2022 și 21 decembrie 2022 de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu informarea petiționarilor despre data examinării sesizărilor; 3) Tragerea la răspundere și recuzarea membrului-raportor al comisiei, Coltun Elvira, de la examinarea sesizărilor depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup” din cauza tergiversării cauzei și a altor acțiuni menționate în plângerile depuse, cu desemnarea altui membru-raportor; 4) Anularea notificărilor

S-31-22, nr. S-36-22, etc, emise pe 21 decembrie 2022 de către membrul raportor CADAA, Coltun Elvira prin care se indică creditorilor SRL ”Norelit Investgrup” să întreprindă acțiuni de modificare a sesizărilor depuse și să prezinte acte neprevăzute de lege; 5) Comunicarea prevederii legale, articolului, aliniatului și literei care prevede expres că la depunerea unei sesizări în adresa Comisiei se prezintă copia buletinului de identitate și dovada statului de creditor; 6) Informarea despre acțiunile întreprinse de către membrul-raportor Coltun Elvira în ce privește sesizările depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup”; 7) Comunicarea adresei administratorului autorizat Gîrleanu Natalia unde aceasta de facto poate fi găsită, dat fiind faptul că aceasta nu activează pe str. *****; 8) Comunicarea răspunsului la plângerile din 27 decembrie 2022 depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup” în adresa Comisiei și Ministerului Justiției; 9) Repararea prejudiciului moral fiecărui semnatar în parte a prezentei cereri, a câte 10000 lei, pentru nesoluționarea într-un termen rezonabil a sesizărilor depuse.

Prin **referința** Ministerului Justiției al Republicii Moldova s-a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, iar în suportul acesteia s-a invocat că, conform art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

S-a relatat că, în prezenta acțiune reclamantul solicită constatarea de către instanța de contencios administrativ, încălcarea de către Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a dreptului de examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil. Astfel, consideră cerința dată în afara competențelor instanței de contencios administrativ, reieșind din felurile acțiunilor de contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ.

Potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară săvârșită de administrator (în continuare - sesizare) se înaintează Comisiei de autorizare și disciplină.

În corespundere cu norma citată mai sus, reclamantul Stelea Ruslan în comun cu mai mulți petiționari, au depus o serie de sesizări la Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați (CADAA), privind acțiunile administratorului autorizat Gîrleanu Natalia, plângerile (sesizările) fiind înregistrate de către secretariatul Comisiei. În prezenta acțiune, reclamantul invocă tergiversarea examinării acestor sesizări de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați. Contrar celor invocate de către reclamant, reclamantul prin acțiunile sale proprii a contribuit la tergiversarea examinării cauzelor disciplinare aflate pe rolul Comisiei, deoarece pe parcursul perioadei de timp de la depunerea primei sesizări de către reclamant și alți petiționari (26.08.2021) până la momentul de față, reclamantul a depus câteva cereri de completare a sesizării de bază, prin urmare administratorul autorizat urma să facă cunoștință cu aceste cereri și să prezinte explicații. La fel, au fost înaintate 9 cereri de recuzare membrilor

Comisiei, care la fel urmau a fi examinate. Mai mult ca atât, reclamantul a înaintat cerere de recuzare tuturor membrilor Comisiei înaintați de către Uniunea administratorilor autorizați din rândul administratorilor, astfel Comisia fiind în dificultate de a dispune de cvorum pentru examinarea recuzării respective.

Consideră necesar de a menționa că potrivit pct. 13 din Regulament, Comisia își desfășoară activitatea în ședințe ordinare convocate ori de câte ori este necesar, dar nu mai rar de o dată în semestru. Ședințele Comisiei sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin 5 membri. Astfel, Comisia stabilea ședințe în dependență de agenda fiecărui membru de Comisie și în dependență de necesitate. Astfel că pentru anul 2023 cauza disciplinară a fost numită spre examinare la 4 ședințe ale Comisiei (06.07.2023, 15.09.2023, 17.11.2023, 15.12.2023), pentru anul 2024, cauza disciplinară la sesizare reclamantului a fost pusă pe ordinea de zi la 4 ședințe ale Comisiei (02.02.2024, 12.03.2024, 27.06.2024, 19.09.2024). La ședința din 12.03.2024 și 27.06.2024 au fost examinate cererile de recuzare împotriva membrului raportor Coltun Elvira, examinarea în fond a cauzei pentru data de 27.06.2024 a fost amânată la cererea administratorului Gîrleanu Natalia în legătură cu aflarea acesteia în concediu anual, fiind numită examinarea cauzei pentru 19.09.2024 însă la fel a fost amânată examinarea cauzei în fond în legătură cu aflarea pe buletin de boală a membrului raportor, fiind amânată examinarea cauzei disciplinare pentru data de 18.10.2024. Ședința din 18.10.2024 a fost amânată din motivul lipsei dovezii de citare a tuturor persoanelor care au înaintat sesizarea, Stelea Ruslan nu s-a prezentat la ședința Comisiei dar nici nu a solicitat examinarea în lipsă a sesizării.

Cu referire la cerința reclamantului privind obligarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați să anuleze notificările nr. S-31-22, nr. S-36- 22 din 21.12.2022, menționează că conform prevederilor art. 37 alin. (5) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014, în cazul identificării unor neajunsuri de formă sau de conținut ale sesizării, Comisia de autorizare și disciplină informează autorul sesizării despre acestea și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care autorul sesizării nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, sesizarea se respinge ca inadmisibilă. Prin urmare, verificând plângerile, s-a constatat nerespectarea prevederilor art. 37 alin.(2) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014, în partea demonstrării calității de subiect cu drept de sesizare a dl Stelea Ruslan și necesitatea demonstrării calității procesuale cu prezentarea actelor confirmative în cauza de insolvabilitate în care pretinde că este creditor, la fel nerespectarea prevederilor art. 37 alin. (4) din legea menționată, în partea necesității indicării faptei ce constituie abatere disciplinară conform art. 36 alin. (2) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014, precum și necesitatea anexării probelor care confirmă fapta invocată cu indicarea persoanelor care ar putea confirma cele relatate de autorul sesizării.

S-a specificat că, prin scrisoarea nr. S-31/23 din 21 decembrie 2022, Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, membru raportor dna Coltun Elvira a informat reclamantul despre necesitatea înlăturării neajunsurilor de formă și de conținut ale sesizării, acordându-i petiționarului un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării scrisorii, pentru lichidarea neajunsurilor. În urma remiterii scrisorii respective către Stelea Ruslan, acesta din urmă din nou a depus câteva cereri de recuzare pe numele membrului raportor

și pe numele președintelui de Comisie, la fel solicitând anularea notificării nr. S-31/23 din 21 decembrie 2022 și redistribuirea cauzei unui membru al Comisie delegat de către Ministerul Justiției. Menționează asupra faptului că aceste notificări fac parte din procedura legală de examinare a unei sesizări de către Comisie în cazul în care se depistează unele neajunsuri, cu toate acestea însă reclamantul interpretează greșit normele legale. În concluzie, consideră că însuși reclamantul prin multitudinea de cereri depuse în adresa Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, a contribuit activ la tergiversarea examinării cauzelor disciplinare de către Comisie.

Referitor la cerința reclamantului de a obliga Comisia să indice norma legală care obligă prezentarea buletinului și a calității de creditor, se face referire la prevederile art. 37 alin. (4) și (5) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 care prevede expres că, sesizarea trebuie să conțină:

a) numele și prenumele sau denumirea autorului sesizării;

b) domiciliul/sediul sau adresa de poștă electronică a autorului sesizării;

c) după caz, cauza de insolvabilitate la care se face referire și calitatea procesuală a autorului sesizării;

d) numele și prenumele administratorului în privința căruia se invocă săvârșirea unei abateri disciplinare;

e) descrierea succintă și clară a faptei care poate constitui abatere disciplinară, inclusiv data și locul săvârșirii faptei;

f) indicarea și anexarea, după caz, a probelor care confirmă fapta invocată sau indicarea persoanelor care ar putea confirma cele relatate de autorul sesizării, dacă acestea există la momentul înaintării sesizării;

g) semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului lui legal ori împuternicit, iar în cazul sesizării înaintate informă electronică - semnătura electronică.

În cazul identificării unor neajunsuri de formă sau de conținut ale sesizării, Comisia de autorizare și disciplină informează autorul sesizării despre acestea și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care autorul sesizării nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, sesizarea se respinge ca inadmisibilă.

Reclamantul în cererea de chemare în judecată mai solicită încasarea în mod solidar de la Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei pentru nesoluționarea în termen rezonabil a sesizărilor depuse și neexecutarea cererii prealabile. În contradicție cu solicitarea reclamantului, se face referire la prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă care prevede expres că fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Mai mult, solicitarea dată fiind una accesorie celorlalte solicitări și având în vedere faptul că acțiunea în sine pârâtul o consideră neîntemeiată, prejudiciul moral la fel fiind nefondat solicitat.

La data de 19 decembrie 2023 (înregistrată cu nr. 26368) Stelea Ruslan a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați solicitând:

- Anularea răspunsului nr. 05/3-3039 din 13.12.2023 emis de către Ministerul Justiției;
- Constatarea încălcării de către Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul Justiției a dreptului la examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil;
- Obligarea Ministerului Justiției și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul Justiției să soluționeze în regim de urgență a sesizărilor din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022, cu informarea petiționarilor despre data examinării sesizărilor;
- Obligarea Ministerului Justiției și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul Justiției să comunice numărul de sesizări soluționate de către Comisie pe parcursul anului 2023 și media dosarelor repartizate fiecărui membru;
- Repararea și încasarea în mod solidar a prejudiciului moral de la Ministerul Justiției și Comisia de disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul Justiției în sumă de 20000 lei, pentru nesoluționarea într-un termen rezonabil a sesizărilor depuse și neexecutarea cererii prealabile.

În motivarea acțiunii s-a menționat că, în fapt la data de 26 august 2021 în cadrul Ministerului Justiției a fost înregistrată sesizarea colectivă a creditorilor SRL ”Norelit Investgrup”, inclusiv a reclamantului privind acțiunile ilegale a administratorului autorizat Gîrleanu Natalia. Sesizarea în partea ce țin de încălcările principiilor deontologice a fost remisă Uniunii administratorilor autorizați, care a respins ca drept inadmisibilă sesizarea fără a examina și a se expune asupra conținutului sesizării. La data 13 decembrie 2021 (prin intermediul Ministerului Economici) la Ministerul Justiției a fost înregistrată sesizarea depusă de către creditorul și președintele comitetului creditorilor SRL ”Norelit Investgrup”, Stelea Ruslan. La data de 22 august 2022 a fost depusă o nouă sesizare colectivă de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup”, Caraman Sergiu, Spînu Gheorghe, Bordian (Renchez) Cristina, Sarioglo Ecaterina, Corotaev-Chifîriuc Aliona, Bîstrițcaia Tatiana, Popa Violeta, Cebotari Vasile, Danciuc Ghenadie, Sassu Constantino, Stelea Ruslan, Stelea Rodica, Qutami Tatiana, Topală Ruslan. La data de 07 noiembrie 2022 a fost depusă prin intermediul poștei electronice sesizarea creditorului SRL ”Norelit Investgrup”, Qutami Tatiana, privind acțiunile A.A. Gîrleanu Natalia. La data de 18 noiembrie 2022 de către creditorul SRL “Norelit Investgrup”, Danciuc Ghenadie, a fost înregistrată sesizarea privind acțiunile A.A. Gîrleanu Natalia. De către creditorul Stelea Ruslan, prin intermediul poștei electronice, la data de 21 decembrie 2022, a fost depusă sesizarea către Ministerul Economiei prin care se cerea sesizarea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, la fel a fost sesizat repetat Ministerul Justiției la data de 21 decembrie 2022.

S-a relatat că, până în acest moment nici o sesizare nu a fost examinată de către Comisie. Astfel, constată reclamantul o tergiversare intenționată de către Ministerul Justiției și Comisia de

autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a examinării tuturor sesizărilor depuse de către creditorii SRL ”Norelit Investgrup”, privind acțiunile A. A. Gîrleanu Natalia. Ignorând prejudiciile evidente provocate creditorilor garantați de către administratorul autorizat. Atât legislația națională, cât și cea internațională subliniază importanța faptului că justiția trebuie să fie administrată fără întârzieri de natură de a-i compromite eficacitatea și credibilitatea, statul fiind responsabil pentru activitatea ansamblului serviciilor sale, inclusiv a Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați. Respectiv, dat fiind faptul că, Comisia a fost instituită prin ordinul ministrului justiției, iar aceasta nu își execută obligațiile legale de examinare a sesizărilor adresate, pentru inacțiunile acesteia urmează să răspundă statul și anume Ministerul Justiției. Or, ultima are posibilitate de modifica componența comisiei în cazul în care membri acesteia nu-și execută obligațiile.

La data de 04 decembrie 2023 reclamantul a depus cerere prealabilă în adresa Ministerului Justiției prin care a solicitat: 1) Constatarea încălcării de către Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul justiției, a dreptului la examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil; 2) Soluționarea în regim de urgență a sesizărilor din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022 de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu informarea petiționarilor despre data examinării sesizărilor; 3) Comunicarea numărului de sesizări soluționate de către Comisie pe parcursul anului 2023 și media dosarelor repartizate fiecărui membru; 4) Repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei, pentru nesoluționarea într-un termen rezonabil a sesizărilor depuse.

S-a afirmat că, la data de 14 decembrie 2023 a recepționat răspunsul Ministerul Justiției din 13 decembrie 2023 prin care s-a informat că Ministerul Justiției nu poate satisface cerințele indicate, fiind transmisă cererea prealabilă Comisiei de disciplină care activează oficial în incinta Ministerului Justiției. Până la data depunerii prezentei cereri de chemare în judecată, cererea prealabilă nu a fost executată de către părțile pârâte.

Prin **referința** Ministerului Justiției al Republicii Moldova s-a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată, iar în suportul acesteia s-a invocat că, conform art. 21 alin. (1) din Codul administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente trebuie să acționeze în conformitate cu legea și alte acte normative. Conform art. 20 din Codul administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

S-a comunicat că, în prezenta acțiune nu atestă prezența unui drept vătămat prin activitatea administrativă a Ministerului Justiției, în special prin răspunsul oferit la 13 decembrie 2023, anularea căruia o solicită reclamantul. Prin cererea prealabilă, înregistrată la Ministerul Justiției cu nr. 3039 din 04.12.2023, Stelea Ruslan a solicitat constatarea încălcării de către Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, a dreptului la examinarea sesizărilor într-un termen rezonabil. Soluționarea în regim de urgență a sesizărilor din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022 de către Comisia de autorizare și

disciplină a administratorilor autorizați cu informarea petiționarilor. Comunicarea numărului de sesizări soluționate de către Comisie pe parcursul anului 2023 și media dosarelor repartizate fiecărui membru. Repararea prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, pentru nesoluționarea într-un termen rezonabil a sesizărilor depuse.

S-a relevat că, prin răspunsul nr. 3039 din 04.12.2023 Ministerul Justiției a comunicat reclamantului că în partea ce ține de soluționarea de urgență a petițiilor depuse în adresa Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, Ministerul Justiției prin scrisoarea nr. 05/3-3039 a expediat cererea spre examinare conform competenței, Comisiei.

Totodată, s-a înștiințat reclamantul că în conformitate cu prevederile pct. 2 din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 817 din 12.11.2015, Comisia este un organ colegial, fără personalitate juridică, deliberativ, permanent și independent în exercitarea funcțiilor ce îi revin. Ministerul Justiției asigurând doar lucrările de secretariat și nu este în drept să intervină în activitatea acesteia. La fel reclamantul a fost informat cu referire la numărul de sesizări soluționate de către Comisia de autorizare și disciplină pe parcursul anului 2023, potrivit pct. 56 din Regulament, informația poate fi vizualizată accesând pagina web oficial a Ministerului Justiției www.justice.gov.md la directoriul Profesii și servicii juridice, compartimentul Administratori autorizați/Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați/Deciziile Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați pentru anul 2023.

Prin urmare consideră răspunsul oferit de către pârât la 04 decembrie 2023, ca fiind corespunzător și fără careva elemente de încălcare a drepturilor subiecte ale reclamantului. În prezenta acțiune, se regăsesc aceleași solicitări ca și în cererea prealabilă. Reclamantul solicită constatarea de către instanța de contencios administrativ, încălcarea de către Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați a dreptului de examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil. Astfel, consideră cerința dată, în afara competențelor instanței de contencios administrativ, reieșind din felurile acțiunilor de contencios administrativ prevăzute de art. 206 alin. (1) din Codul administrativ. Reclamantul la fel, solicită obligarea atât a Ministerului Justiției cât și a Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, să examineze în regim de urgență sesizările din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022.

În continuare, consideră că soluționarea acestor sesizări depășesc competența pârâtului Ministerului Justiției, or potrivit pct. 36 din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 817 din 12.11.2015 (în continuare Regulament), Comisia examinează cazurile privind tragerea la răspundere disciplinară a administratorului autorizat, la solicitarea ministrului justiției, ministrului economiei, a Comisiei pentru deontologie și formare profesională, a instanțelor de judecată. Ședințele Comisiei și actele emise de către aceasta se pronunță/redactează în limba de stat.

Potrivit art. 37 alin. (1) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014 cu privire la administratorii autorizați, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară săvârșită de administrator (în continuare - sesizare) se înaintează Comisiei de autorizare și disciplină.

În corepundere cu norma citată mai sus, reclamantul Stelea Ruslan în comun cu mai mulți petiționari, au depus o serie de sesizări la Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați (CADAA), privind acțiunile administratorul autorizat Gîrleanu Natalia, plângerile (sesizările) fiind înregistrate de către secretariatul Comisiei.

În prezenta acțiune, reclamantul invocă tergiversarea examinării acestor sesizări de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați. Contrar celor invocate de către reclamant, menționează că reclamantul prin acțiunile sale proprii a contribuit la tergiversarea examinării cauzelor disciplinare aflate pe rolul Comisie la sesizările reclamantului, deoarece pe parcursul perioadei de timp de la depunerea primei sesizări de către reclamant și alți petiționari (26.08.2021) până la momentul de față, dlui a depus câteva cereri de completare a sesizării de bază, prin urmare administratorul autorizat urma să facă cunoștință cu aceste cereri și să prezinte explicații. La fel, au fost înaintate 9 cereri de recuzare membrilor Comisiei, care la fel urmau a fi examinate. Mai mult ca atât, reclamantul a înaintat cerere de recuzare tuturor membrilor Comisiei înaintați de către Uniunea administratorilor autorizați din rândul administratorilor, astfel Comisia fiind în dificultate de a dispune de cvorum pentru examinarea recuzării respective.

Consideră necesar de a menționa că potrivit pct. 13 din Regulament, Comisia își desfășoară activitatea în ședințe ordinare convocate ori de câte ori este necesar, dar nu mai rar de o dată în semestru. Ședințele Comisiei sunt deliberative dacă la ele participă cel puțin 5 membri. Astfel, Comisia stabilea ședințe în dependență de agenda fiecărui membru de Comisie și în dependență de necesitate. Astfel că pentru anul 2023 cauza disciplinară a fost numită spre examinare la 4 ședințe ale Comisiei (06.07.2023, 15.09.2023, 17.11.2023, 15.12.2023), pentru anul 2024, cauza disciplinară la sesizare reclamantului a fost pusă pe ordinea de zi la 4 ședințe ale Comisiei (02.02.2024, 12.03.2024, 27.06.2024, 19.09.2024). La ședința din 12.03.2024 și 27.06.2024 au fost examinate cererile de recuzare împotriva membrului raportor Coltun Elvira, examinarea în fond a cauzei pentru data de 27.06.2024 a fost amânată la cererea administratorului Gîrleanu Natalia în legătură cu aflarea acesteia în concediu anual, fiind numită examinarea cauzei pentru 19.09.2024 însă la fel a fost amânată examinarea cauzei în fond în legătură cu aflarea pe buletin de boală a membrului raportor, fiind amânată examinarea cauzei disciplinare pentru data de 18.10.2024.

Conform prevederilor art. 37 alin. (5) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014, în cazul identificării unor neajunsuri de formă sau de conținut ale sesizării, Comisia de autorizare și disciplină informează autorul sesizării despre acestea și acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. în cazul în care autorul sesizării nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, sesizarea se respinge ca inadmisibilă. Prin urmare, verificând plângerile s-a constatat nerespectarea prevederilor art. 37 alin.(2) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014, în partea demonstrării calității de subiect cu drept de sesizare a dl Stelea Ruslan și necesitatea demonstrării calității procesuale cu prezentarea actelor confirmative în cauza de insolvabilitate în care

pretinde că este creditor, la fel nerespectarea prevederilor art. 37 alin. (4) din legea menționată, în partea necesității indicării faptei ce constituie abatere disciplinară conform art. 36 alin. (2) din Legea nr. 161 din 18 iulie 2014, precum și necesitatea anexării probelor care confirmă fapta invocată cu indicarea persoanelor care ar putea confirma cele relatate de autorul sesizării.

Astfel, prin scrisoarea nr. S-31/23 din 21 decembrie 2022, Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, membru raportor a informat reclamantul despre necesitatea înlăturării neajunsurilor de formă și de conținut ale sesizării, acordându-i petiționarului un termen de 10 zile calendaristice din momentul recepționării scrisorii, pentru lichidarea neajunsurilor. În urma remiterii scrisorii respective către Stelea Ruslan, acesta din urmă din nou a depus câteva cereri de recuzare pe numele membrului raportor și pe numele președintelui de Comisie, la fel solicitând anularea notificării nr. S-31/23 din 21 decembrie 2022 și redistribuirea cauzei unui membru al Comisiei delegat de către Ministerul Justiției.

În concluzie, consideră că însuși reclamantul prin multitudinea de cereri depuse în adresa Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, a contribuit activ la tergiversarea examinării cauzelor disciplinare de către Comisie.

Reclamantul în cererea de chemare în judecată mai solicită încasarea în mod solidar de la Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, prejudiciul moral în mărime de 20 000 lei pentru nesoluționarea în termen rezonabil a sesizărilor depuse și neexecutarea cererii prealabile. În contradicție cu solicitarea reclamantului, se face referire la prevederile art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă care prevede expres că, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Mai mult, solicitarea dată fiind una accesorie celorlalte solicitări și având în vedere faptul că acțiunea în sine o consideră neîntemeiată, prejudiciul moral la fel fiind nefondat solicitat.

Prin încheierea Judecătorului Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), Gandrabur Marcel din 30 octombrie 2024, s-a conexat într-o singură procedură cauza nr. 3-3694/2023 (2-23181986-12-3-19122023) intentată de Stelea Ruslan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, cu cauza nr. 3-963/2023 (2-23055574-12-3-14042023) intentată de Stelea Ruslan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu privire la contestarea actelor administrative individuale, obligarea la acțiune și repararea prejudiciului moral, atribuindu-le cauzelor conexate numărul unic – nr. 3-963/2023 (2-23055574-12-3-14042023).

În ședința de judecată, Stelea Ruslan nu s-a prezentat, fiind citat în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în virtutea prevederilor art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

În ședința de judecată, reprezentantul Ministerului Justiției, Tulbure Ion, nu a recunoscut acțiunea și a solicitat respingerea ei ca neîntemeiată.

În ședința de judecată, Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați nu s-a prezentat, fiind citată în mod legal despre data, locul și ora derulării procesului judiciar, în

virtutea prevederilor art. 218 lit. d) din Codul administrativ, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de judecată.

Analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, instanța de judecată ajunge la concluzia că acțiunile deduse judecății sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169-171.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Circumstanțele de fapt relevante.

Stelea Ruslan, în comun cu mai mulți petiționari a depus în adresa Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați sesizări/cereri/plângeri colective (26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022) privind acțiunile pretins ilegale ale administratorului autorizat Gîrleanu Natalia, solicitând inter alia constatarea încălcărilor comise, retragerea autorizației de administrator autorizat, comunicarea adresei reale unde poate fi găsită administratorul autorizat Gîrleanu Natalia, precum și obligarea acesteia să convoace adunările creditorilor doar cu prezența fizică a acestora. *(Dosar administrativ)*

Totodată, Stelea Ruslan a depus în adresa Ministerului Justiției sesizări/cereri colective în privința acțiunilor pretins ilegale ale administratorului autorizat Gîrleanu Natalia, solicitând verificarea/întreprinderea unui control, dacă pe str. ***** se află biroul A. A. Gîrleanu Natalia și dacă aceasta de facto activează pe adresa menționată. La fel dacă A. A. Gîrleanu Natalia a prezentat Ministerului Justiției copiile actelor ce confirmă dreptul de proprietate sau de folosință asupra biroului din str. *****, copia contractului de asociere, în cazul în care activitatea se desfășoară în cadrul unui birou asociat, cu informarea petiționarilor despre rezultatele obținute si posibilitatea de a face cunoștință cu actele menționate; A comunica care este procedura de sancționare a unui membru al Comisiei de autorizare și disciplină, membru-raportor, în cazul încălcării prevederilor legale, tergiversării intenționate a cauzei, în condițiile în care Comisia nu reacționează și nu răspunde la cererile depuse; A comunica prevederile legale, articolul, aliniatul și litera unde expres s-ar indica că la depunerea unei sesizări în adresa Comisiei de autorizare și

disciplină se prezintă copia buletinului de identitate și dovada statutului de creditor, în condițiile în care art. 37 alin. (5) din Legea cu privire la administratorii autorizați, nu prevede asemenea cerințe, așa cum a fost comunicat de către Ministerul Justiției și membrul-raportor Coltun Elvira; A comunica care este procedura de accelerare a examinării sesizărilor depuse în adresa Comisiei în condițiile încălcării de către aceasta a art. 371 alin. (1) Legea cu privire la administratorii autorizați și pct. 44 lit. b) din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați. *(Dosar administrativ)*

Ministerul Justiției a oferit răspunsuri la petițiile/sesizările colective depuse de Stelea Ruslan, prin care a informat reclamantul despre redirecționarea sesizărilor și a materialelor anexate conform competenței Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, în vederea elucidării circumstanțelor descrise, constatării, după caz, a faptelor privind răspunderea disciplinară pentru încălcările comise a obligațiilor profesionale de către administratorul autorizat în conformitate cu procedura disciplinară, cu ulterioară informare a petiționarului și a Ministerului Justiției despre rezultatele examinării și a deciziei Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați.

La 04 decembrie 2023 Stelea Ruslan a depus în adresa Ministerului Justiției cerere, prin care a solicitat: 1) Constatarea încălcării de către Ministerul Justiției și Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați de pe lângă Ministerul justiției, a dreptului la examinare a sesizărilor într-un termen rezonabil; 2) Soluționarea în regim de urgență a sesizărilor din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022 de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu informarea petiționarilor despre data examinării sesizărilor; 3) Comunicarea numărului de sesizări soluționate de către Comisie pe parcursul anului 2023 și media dosarelor repartizate fiecărui membru; 4) Repararea prejudiciului moral în sumă de 10000 lei, pentru nesoluționarea într-un termen rezonabil a sesizărilor depuse. *(Dosar administrativ, fila 2-3)*

Prin răspunsul Ministerului Justiției nr.05/3-3039 din 13 decembrie 2023, Stelea Ruslan a fost informat că, în conformitate cu prevederile pct. 2 din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 817 din 12 noiembrie 2015, Comisia este un organ colegial, fără personalitate juridică, deliberativ, permanent și independent în exercitarea funcțiilor ce îi revin, iar Ministerul Justiției asigură doar lucrările de secretariat ale Comisiei și nu este în drept să intervină în activitatea acesteia, or Ministerul Justiției este organul central de specialitate al administrației publice care asigură realizarea politicii guvernamentale în domeniile de activitate ce îi sunt încredințate. În consecință, s-a remis spre examinare conform competenței Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, cererea prealabilă a lui Stelea Ruslan adresată Ministerului Justiției. *(Dosar judiciar nr. 3-3694/2023, filele 9-10)*

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Revendicările reclamantului se circumscriu acțiunilor în realizare și obligare (art. 206 alin. (1) lit. b) și c) din Codul administrativ și art. 224 alin. (1) lit. b) și c) din Codul administrativ) care sunt susceptibile examinării de către instanțele de contencios administrativ.

2. Competența jurisdicțională materială și teritorială aparține Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

3. Dreptul subiectiv vătămat – dreptul la petiționare, dreptul la informație.

4. Reclamantul a formulat cereri prealabile în vederea tranșării extrajudiciare a litigiului judiciar.

5. Corelând data notificării deciziilor pe cererile prealabile cu momentul înaintării acțiunilor în judecată, se atestă întrunirea termenului legal de valorificare a acțiunii.

6. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, judecătorul constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Cadrul normativ relevant.

În acord cu **art. 16 din Codul administrativ**, dreptul discreţionar al autorităţii publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluţii posibile corespunzătoare scopului legii atunci când aplică o dispoziţie legală. Exercitarea dreptului discreţionar nu permite desfăşurarea unei activităţi administrative arbitrare.

Potrivit **art. 17 din Codul administrativ**, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform **art. 21 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate. Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente nu pot dispune limitarea exercitării drepturilor şi a libertăţilor persoanelor decât în cazurile şi în condiţiile expres stabilite de lege.

În consonanță **cu art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor. Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În concordanță cu **art. 31 din Codul administrativ**, actele administrative individuale şi operaţiunile administrative scrise trebuie să fie motivate.

Potrivit **art. 32 din Codul administrativ**, procedura administrativă se structurează astfel încât participanţii să poată înţelege fiecare etapă a procedurii. Dacă este necesară contribuţia unui participant, acestuia i se comunică neîntîrziat, într-un limbaj clar şi uşor de înţeles, acţiunile care trebuie întreprinse. În condiţiile legii, autorităţile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

În conformitate cu **art. 38 din Codul administrativ**, înaintea fiecărei decizii judecătoreşti pe fond, participanţilor la proces li se oferă posibilitatea de a-şi expune punctul de vedere. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă de judecată independentă, imparţială şi instituită prin lege. În acest scop, instanţa de judecată este obligată să dispună toate măsurile permise de lege şi să asigure desfăşurarea cu celeritate a procesului.

În corespundere cu **art. 94 din Codul administrativ**, înainte de emiterea unui act administrativ individual defavorabil pentru un participant sau înainte de respingerea unui act administrativ individual favorabil, participantul are dreptul să fie audiat în legătură cu faptele şi circumstanţele relevante pentru actul ce urmează a fi emis. Audierea poate fi făcută verbal sau în scris.

Potrivit **art. 118 din Codul administrativ**, motivarea este operaţiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esenţiale de drept şi de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreţionare trebuie să poată fi recunoscute şi punctele de vedere din care autoritatea publică a reieşit la exercitarea dreptului discreţionar. Motivarea trebuie să se refere şi la argumentele expuse în cadrul audierii.

Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde:

a) motivarea în drept – temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe care se bazează actul;

b) motivarea în fapt – oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreţionar, dacă este cazul;

c) în cazul actelor administrative defavorabile – o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigaţii, probe, audieri, opinii ale participanţilor contrare conţinutului final al actului etc.

Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual şi condiţionează legalitatea acestuia.

Motivarea nu este obligatorie în cazul în care:

a) autoritatea publică admite o petiţie în totalitate fără ca prin decizia de soluţionare a ei să fie afectate drepturile sau interesele legitime ale altor persoane;

b) acest lucru este prevăzut expres de lege; sau

c) autoritatea publică emite acte administrative individuale de acelaşi fel într-un număr mai mare sau automatizat şi, conform circumstanţelor de fapt ale cazului în parte, nu se cere o motivare.

În acord cu **art. 120 din Codul administrativ**, un act administrativ individual emis sau confirmat în scris trebuie să cuprindă:

a) numele/denumirea autorităţii publice care a emis actul administrativ;

b) numele colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ;

c) numele destinatarului actului administrativ;

d) data la care a fost emis actul administrativ;

e) decizia luată (partea dispozitivă a actului administrativ);

f) motivarea deciziei luate, inclusiv indicarea actelor normative pentru a căror punere în aplicare se emite actul administrativ;

g) decizia cu privire la cheltuieli;

h) informaţia cu privire la exercitarea căilor de atac;

i) semnătura colaboratorului autorităţii publice care a emis actul administrativ.

Prin derogare de la prevederile alin. (1) lit. b) şi i), în cazul unui act administrativ individual scris emis în mod automatizat, pot lipsi datele despre nume şi semnătură. Pentru indicarea conţinutului pot fi utilizate semne-cheie dacă, în baza explicaţiilor făcute în acest sens, persoana căreia îi este destinat actul administrativ sau care este afectată de acesta poate recunoaşte clar conţinutul actului administrativ.

Potrivit **art. 137 din Codul administrativ**, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanţa de judecată nu este competentă să se pronunţe asupra oportunităţii unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform **art. 5 din Legea cu privire la administratorii autorizaţi**, cadrul juridic al activităţii de administrator se constituie din prevederi ale Codului civil al Republicii Moldova

nr.1107-XV din 6 iunie 2002, ale Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr.225-XV din 30 mai 2003, ale legislaţiei privind insolvabilitatea, ale prezentei legi şi ale altor acte normative, precum şi din prevederile Codului deontologic al administratorilor autorizaţi, ale Codului de bune practici în activitatea administratorilor autorizaţi şi ale Statutului Uniunii administratorilor autorizaţi. (2) Reglementarea activităţii de administrator se efectuează în baza prezentei legi prin: a) determinarea competenţei organelor de reglementare a activităţii de administrator; b) stabilirea condiţiilor şi a modului de admitere în profesia de administrator; c) determinarea formelor de organizare a activităţii de administrator; d) determinarea condiţiilor şi stabilirea procedurilor de suspendare şi de încetare a activităţii administratorului; e) stabilirea atribuţiilor administratorului, a procedurilor de supraveghere şi control al activităţii de administrator şi a răspunderii disciplinare a administratorilor.

În concordanță cu **art. 6-8 din Legea cu privire la administratorii autorizați**, Ministerul Justiţiei este autoritatea abilitată cu funcţii de reglementare, supraveghere şi control al activităţii de administrator. În limitele prevăzute de lege, Ministerul Justiţiei: a) instituie Comisia de autorizare şi disciplină şi elaborează regulamentul de activitate al acesteia; b) elaborează şi aprobă Regulamentul privind organizarea formării profesionale pentru admiterea în profesia de administrator; c) elaborează şi aprobă regulamentul privind examenul de calificare în profesia de administrator; d) emite autorizaţii pentru activitatea de administrator, ţine Registrul administratorilor autorizaţi; e) aplică sancţiunile de suspendare şi de încetare a activităţii administratorului în baza deciziei Comisiei de autorizare şi disciplină; f) efectuează controlul din oficiu al activităţii administratorilor şi investighează sesizările şi informaţiile privind încălcarea de către aceştia a obligaţiilor lor profesionale; g) îndeplineşte alte atribuţii prevăzute de lege. Ministerul Justiţiei consultă opiniile şi solicită propunerile Uniunii administratorilor autorizaţi la soluţionarea problemelor ce ţin de reglementarea activităţii de administrator.

Comisia de autorizare şi disciplină este un organ colegial fără personalitate juridică, instituit prin ordinul ministrului justiţiei. Regulamentul de activitate al Comisiei de autorizare şi disciplină se aprobă de Guvern. Comisia de autorizare şi disciplină se compune din 9 membri titulari şi 9 membri supleanţi, dintre care: a) trei reprezentanţi desemnaţi de Ministerul Justiţiei; b) un reprezentant desemnat de Ministerul Economiei; c) un profesor universitar în drept, desemnat prin concurs public de Ministerul Justiţiei; d) un profesor universitar în ştiinţe economice, desemnat prin concurs public de Ministerul Economiei; e) trei reprezentanţi desemnaţi de Uniunea administratorilor autorizaţi din rîndul administratorilor care au o vechime în profesie de cel puţin 3 ani şi o reputaţie ireproşabilă. Membrii Comisiei de autorizare şi disciplină sînt desemnaţi pentru un termen de 4 ani şi nu pot activa în această calitate mai mult de 2 mandate consecutiv. Activitatea Comisiei de autorizare şi disciplină este organizată şi condusă de un preşedinte ales de către membrii acesteia. Ţinerea lucrărilor de secretariat ale Comisiei de autorizare şi disciplină este asigurată de Ministerul Justiţiei.

În limitele prevăzute de lege, Comisia de autorizare şi disciplină: a) organizează examenul de calificare în profesia de administrator; b) decide cu privire la promovarea de către candidaţi a examenului de calificare în profesia de administrator; c) examinează sesizările cu privire la

faptele ce pot constitui abateri disciplinare săvârşite de administratori; d) constată abaterile disciplinare săvârşite de administratori şi aplică sancţiunile disciplinare prevăzute de prezenta lege; e) decide asupra suspendării sau încetării activităţii administratorilor.

Dispoziția **art. 10 din Legea cu privire la administratorii autorizați**, Uniunea administratorilor autorizaţi este o organizaţie profesională necomercială, cu personalitate juridică, care îi întruneşte pe toţi administratorii autorizaţi în condiţiile prezentei legi. Uniunea administratorilor autorizaţi are următoarele atribuţii de bază: a) colaborează cu Ministerul Justiţiei şi cu alte autorităţi publice în vederea stabilirii şi implementării eficiente a politicilor şi a cadrului de reglementare a activităţii de administrator; b) participă la formarea profesională a candidaţilor pentru admiterea în profesia de administrator; c) asigură instruirea şi perfecţionarea profesională continuă a administratorilor; d) contribuie la implementarea bunelor practici şi la dezvoltarea continuă a profesiei de administrator; e) îndeplineşte alte atribuţii prevăzute de lege şi de statutul său. Uniunea administratorilor autorizaţi activează în baza statutului propriu.

Conform **art. 22 din Legea cu privire la administratorii autorizați**, activitatea de administrator se desfăşoară în cadrul unui birou în care pot activa unul sau mai mulţi administratori asociaţi. Administratorul poate activa în cadrul unui singur birou. Într-un birou asociat, fiecare administrator îşi desfăşoară activitatea profesională în mod individual şi răspunde pentru ea personal. Raporturile dintre administratori în cadrul unui birou asociat sînt reglementate pe bază de contract. Este interzisă amplasarea biroului administratorului în sediile aflate în gestiunea instanţelor de judecată. Administratorul este obligat să prezinte la Ministerul Justiţiei următoarele informaţii privind biroul în care îşi desfăşoară activitatea: a) datele de contact (adresa poştală şi adresa electronică, numărul de telefon/fax); b) copiile actelor ce confirmă dreptul de proprietate sau de folosinţă asupra biroului; c) copia contractului de asociere, în cazul în care activitatea sa se desfăşoară în cadrul unui birou asociat.

În corespundere cu **art. 36 din Legea cu privire la administratorii autorizați**, administratorul răspunde disciplinar pentru săvârşirea abaterii disciplinare. Constituie abatere disciplinară: a) încălcarea normelor deontologice prevăzute de Codul deontologic al administratorilor autorizaţi; b) divulgarea secretului comercial, devenit cunoscut în contextul exercitării obligaţiilor profesionale de către administrator; c) refuzul nejustificat de a fi desemnat sau de a-şi exercita mandatul de administrator; d) încălcarea obligaţiilor privind conflictul de interese în activitatea de administrator; e) practicarea unor activităţi incompatibile cu activitatea de administrator; f) neprezentarea în termen rezonabil şi fără motive întemeiate a informaţiilor solicitate de Ministerul Justiţiei, Uniunea administratorilor autorizaţi sau Comisia de autorizare şi disciplină în vederea exercitării atribuţiilor prevăzute de lege; g) obstrucţionarea controlului activităţii profesionale efectuat conform art.35; h) nerespectarea deciziilor obligatorii ale organelor Uniunii administratorilor autorizaţi; i) exercitarea calităţii de administrator pe durata suspendării activităţii; j) încălcarea intenţionată sau din neglijenţă gravă a atribuţiilor prevăzute de lege care a afectat drepturile şi interesele legitime ale participanţilor la procesul de insolvabilitate; k) alte încălcări ale prezentei legi.

Potrivit **art. 37 și art. 37[1] din Legea cu privire la administratorii autorizați**, sesizarea cu privire la fapta ce poate constitui abatere disciplinară săvârşită de administrator (în continuare – *sesizare*) se înaintează Comisiei de autorizare şi disciplină.

Sesizarea poate fi înaintată de către:

a) participanţii la procesul de insolvabilitate care invocă lezarea drepturilor şi intereselor lor legitime;

b) membrul Comisiei de autorizare şi disciplină;

c) organele Uniunii administratorilor autorizaţi;

d) instanţa de judecată;

e) ministrul justiţiei;

f) ministrul economiei.

Dacă sesizarea a fost înaintată de către unul dintre membrii Comisiei de autorizare şi disciplină, atunci acesta nu va participa la examinarea sesizării.

Sesizarea trebuie să conţină:

a) numele şi prenumele sau denumirea autorului sesizării;

b) domiciliul/sediul sau adresa de poştă electronică a autorului sesizării;

c) după caz, cauza de insolvabilitate la care se face referire şi calitatea procesuală a autorului sesizării;

d) numele şi prenumele administratorului în privinţa căruia se invocă săvârşirea unei abateri disciplinare;

e) descrierea succintă şi clară a faptei care poate constitui abatere disciplinară, inclusiv data şi locul săvârşirii faptei;

f) indicarea şi anexarea, după caz, a probelor care confirmă fapta invocată sau indicarea persoanelor care ar putea confirma cele relatate de autorul sesizării, dacă acestea există la momentul înaintării sesizării;

g) semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului lui legal ori împuternicit, iar în cazul sesizării înaintate în formă electronică – semnătura electronică.

În cazul identificării unor neajunsuri de formă sau de conţinut ale sesizării, Comisia de autorizare şi disciplină informează autorul sesizării despre acestea şi acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care autorul sesizării nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, sesizarea se respinge ca inadmisibilă.

După înaintarea sesizării, Comisia de autorizare şi disciplină examinează sesizarea prin prisma respectării condiţiilor prevăzute de prezenta lege şi dispune, printr-o decizie nesusceptibilă de atac, în lipsa părţilor, după caz:

a) respingerea sesizării ca inadmisibilă;

b) admiterea sesizării şi intentarea procedurii disciplinare, după expirarea termenului prevăzut la alin.(5).

Sunt respinse ca inadmisibile sesizările care:

a) sunt înaintate de alţi subiecţi decât cei prevăzuţi la alin.(2);

b) nu întrunesc condiţiile de formă şi de conţinut prevăzute la alin.(4);

c) descriu fapte ce pot constitui abateri disciplinare pentru care a expirat termenul de prescripţie prevăzut la art.36^3.

Decizia privind respingerea sesizării ca inadmisibilă se adoptă cu votul unanim al membrilor Comisiei de autorizare şi disciplină prezenţi la şedinţă. Aceasta trebuie să fie motivată şi să conţină neajunsurile prevăzute la alin.(7), care au fost constatate de comisia respectivă.

Decizia privind admiterea sesizării şi intentarea procedurii disciplinare este adoptată cu votul a cel puţin unui membru al Comisiei de autorizare şi disciplină prezent la şedinţă şi nu se motivează.

Data examinării în fond a sesizării se stabileşte într-un termen rezonabil de la data admiterii sesizării şi intentării procedurii disciplinare. Aceasta este comunicată persoanei care a înaintat sesizarea, precum şi administratorului autorizat vizat.

Comisia de autorizare şi disciplină asigură accesul solicitantului, al administratorului şi al reprezentanţilor acestora la toate documentele cazului supus examinării.

Neprezentarea solicitantului sau, după caz, a reprezentantului acestuia la şedinţă nu împiedică examinarea cazului disciplinar. Prezenţa administratorului la examinarea cazului disciplinar este obligatorie. Examinarea cazului disciplinar poate avea loc în absenţa administratorului dacă lipsa acestuia de la şedinţă nu este justificată sau dacă acesta a depus o cerere de examinare a cauzei în lipsa sa. În timpul examinării cazului disciplinar, solicitantul şi administratorul pot beneficia de asistenţă juridică. La şedinţe pot fi chemaţi şi audiaţi specialişti şi experţi.

Ca urmare a examinării cazului disciplinar, Comisia de autorizare şi disciplină emite o decizie motivată prin care constată sau nu abaterea disciplinară în acţiunile sau inacţiunile administratorului şi aplică una dintre sancţiunile prevăzute la art.36^2, cu excepţia suspendării activităţii şi retragerii autorizaţiei, care se aplică prin ordin al ministrului justiţiei, la propunerea Comisiei de autorizare şi disciplină.

Decizia Comisiei de autorizare şi disciplină privind aplicarea sancţiunii disciplinare poate fi contestată în instanţa de judecată, în conformitate cu prevederile Codului administrativ. În acest caz, calitatea procesuală de pârât aparţine Ministerului Justiţiei.

Raționamentele instanței de judecată.

Instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum și argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza *Albină c/România, Hotărâre din 28 aprilie 2005, § 33*).

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns

detaliat la fiecare argument (a se vedea *Van de Hurk c. Olandei, 19 aprilie 1994, §§ 59 şi 61, Seria A nr. 288, şi Burg c. Franţei (dec.), nr. 34763/02, CEDO 2003-II*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija c. Spaniei şi Hiro Balani c. Spaniei, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A şi 303-B, § 29 şi, respectiv, § 27; şi Helle c. Finlandei, 19 decembrie 1997, § 55, Rapoarte privind hotărîrile şi deciziile 1997-VIII*).

De altfel, instanţa de judecată nu poate exclude un argument sau o circumstanţă pretinsă de o parte care în opinia sa este determinantă şi confirmă poziţia sa, fără a o aprecia prin prisma temeiniciei, pertinenței litigiului în raport cu situaţia de fapt. Or, respectarea principiului egalităţii în faţa legii şi a justiţiei, precum şi dreptul părţilor de a fi auzite, reprezintă un aspect inerent respectării dreptului la un proces echitabil, garantat de art.6 § 1 al Convenţiei pentru Apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale.

Totodată instanța învederează jurisprudența Curţii Europene a Drepturilor Omului, care statuează că întinderea motivării depinde de diversitatea mijloacelor pe care o parte le poate ridica în instanță, precum şi de prevederile legale, de obiceiuri, de principiile doctrinale şi de practicile diferite privind prezentarea şi redactarea sentințelor şi hotărârilor în diferite state (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Van den Hurk împotriva Olandei din 19 aprilie 1994, paragraful 61*).

Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate (*Boldea împotriva României din 15 februarie 2007, paragraful 29; Helle împotriva Finlandei din 19 februarie 1997, paragraful 60*). Or, conform regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, instanţa are obligaţia să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt identificate spre apreciere şi să nu să se limiteze doar la însușirea motivelor şi concluziilor date de participanții procesului.

Noţiunea de “act administrativ” este definită atât în legislația autohtonă, cât şi în Rezoluţia (77) Cu privire la protecţia individului faţă de actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul de Miniştri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. În accepțiunea reglementărilor enunțate, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorităţi publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorităţii publice, susceptibile de a afecta direct drepturile, libertăţile sau interesele persoanelor fizice sau juridice şi care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Un act administrativ individual, urmează să întrunească cumulativ următoarele elemente definitorii:

-Actul administrativ este o măsură oficială întreprinsă de o autoritate publică în cadrul unei activități administrative;

-Măsura oficială întreprinsă ține de domeniul dreptului public;

-Actul administrativ individual se emite pentru reglementarea raporturilor de drept public;

-Actul administrativ se emite cu scopul de a produce efecte juridice, adică de a reglementa în mod unilateral un caz individual care are ca efect naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor de drept public;

-Actul administrativ produce efecte în exterior.

Activitatea autorităților administrației publice se realizează prin două categorii de forme, una generatoare de efecte juridice - *actele administrative, contractele administrative* și alta ne producătoare de efecte juridice proprii - *operațiunile administrative*.

Operațiunile administrative prezintă un instrument sau cale premergătoare pentru emiterea, executarea și controlul executării actelor administrative. De esența operațiunilor administrative ține faptul că acestea de sine stătător nu sunt producătoare de efecte juridice, acestea fiind simple elemente de procedură antrenate în construirea actului final.

În esență, o procedură administrativă complexă reprezintă un lanț de acte juridice și operațiuni material-tehnice, provenind de la autorități administrative diverse, acte care se intercondiționează și își justifică reciproc eficacitatea. Fie că sunt anterioare actului administrativ final, având denumirea de avize, rapoarte, propuneri, acorduri etc., ori ulterioare acestuia – aprobări, confirmări sau operațiuni de divulgare a conținutului actului (publicare, respectiv comunicare), acestea sunt simple elemente de procedură antrenate în naşterea actului final. Consecința acestei constatări este aceea că, principial, controlul judecătoresc asupra operațiunilor administrative este exclus dacă acestea sunt atacate în instanță în mod independent, cu excepția actelor pregătitoare – operațiunile administrative anterioare emiterii actului final – a căror legalitate poate fi verificată de către instanța de contencios administrativ în cadrul acțiunii în anularea actului final.

Operaţiunile administrative pot interveni în diferite faze ale procesului de elaborare şi de executare a actelor administrative – în faza pregătirii, emiterii, executării actului administrativ şi în cea a controlului executării. Majoritatea covârşitoare a operaţiunilor administrative din activitatea autorităţilor administraţiei publice sunt cerute de lege drept condiţii de valabilitate a actelor administrative.

Sintetizând, actele pregătitoare sau operaţiunile administrative şi tehnico-materiale stau la baza emiterii actului administrativ și nu pot constitui de sine stătător obiect al acţiunii în contenciosul administrativ, deoarece nu produc efecte juridice prin ele însele.

Constatările respective au fost relevate în vederea sublinierii importanței distingerii actelor administrative de operațiunile administrative, identificării acestora și supunerii controlului de către instanța de judecată, având în vedere art. 15 din Codul administrativ.

În continuare, instanța va reitera art. 64 din Codul administrativ care prescrie franc, explicit și ferm că, autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege. Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

La rândul său, art. 27 din Codul administrativ prevede că, în cazul în care prezentul cod sau alte legi speciale nu impun un anumit termen, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze într-un termen rezonabil.

În concret, art. 37[1] alin. (1) din Legea cu privire la administratorii autorizați, data examinării în fond a sesizării se stabileşte într-un termen rezonabil de la data admiterii sesizării şi intentării procedurii disciplinare. Totodată, pct. 44 lit. b) din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, examinarea abaterilor disciplinare are la bază următoarele principii: celeritatea procedurii – Comisia este obligată să soluţioneze fără întârziere cauza, cu respectarea drepturilor persoanelor implicate şi a regulilor prevăzute de reglementările în vigoare.

Instanța observă că, legislația pertinentă în domeniul vizat nu instituie un termen concret de examinare a sesizărilor adresate Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, pe cale de consecință, ultima este ținută să examineze sesizările atribuite în competență, în termen rezonabil, determinat de circumstanțele individuale ale cazului disciplinar. Este important de a reține că tergiversarea examinării sesizărilor ar putea să se producă inclusiv din cauza comportamentului autorilor sesizării, *infra*, se va arăta considerentele respective.

În continuare, nu orice sesizare se examinează în substanță din moment ce aceasta trebuie să corespundă exigențelor de formă și conținut, conduită reglementată expres la art. 37 alin. (5) din Legea cu privire la administratorii autorizați, în cazul identificării unor neajunsuri de formă sau de conţinut ale sesizării, Comisia de autorizare şi disciplină informează autorul sesizării despre acestea şi acordă un termen rezonabil pentru înlăturarea lor. În cazul în care autorul sesizării nu înlătură neajunsurile în termenul acordat, sesizarea se respinge ca inadmisibilă.

Sesizarea poate fi înaintată de către: a) participanţii la procesul de insolvabilitate care invocă lezarea drepturilor şi intereselor lor legitime; b) membrul Comisiei de autorizare şi disciplină; c) organele Uniunii administratorilor autorizaţi; d) instanţa de judecată; e) ministrul justiţiei; f) ministrul economiei.

Sesizarea trebuie să conţină: a) numele şi prenumele sau denumirea autorului sesizării; b) domiciliul/sediul sau adresa de poştă electronică a autorului sesizării; c) după caz, cauza de insolvabilitate la care se face referire şi calitatea procesuală a autorului sesizării; d) numele şi prenumele administratorului în privinţa căruia se invocă săvârşirea unei abateri disciplinare; e) descrierea succintă şi clară a faptei care poate constitui abatere disciplinară, inclusiv data şi locul săvârşirii faptei; f) indicarea şi anexarea, după caz, a probelor care confirmă fapta invocată sau indicarea persoanelor care ar putea confirma cele relatate de autorul sesizării, dacă acestea există la momentul înaintării sesizării; g) semnătura autorului sesizării sau a reprezentantului lui legal ori împuternicit, iar în cazul sesizării înaintate în formă electronică – semnătura electronică.

Art. 4 din Legea insolvabilității stabilește că, participanţi la procesul de insolvabilitate sunt: administratorul provizoriu, administratorul insolvabilităţii, lichidatorul, creditorii, adunarea creditorilor, comitetul creditorilor, debitorul sau, după caz, reprezentantul debitorului, alte organe şi persoane stabilite în prezenta lege.

Prin urmare, este întemeiată și justificată solicitarea nr. S-31/22 din 21 decembrie 2022 emisă de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați în temeiul căreia s-a informat Stelea Ruslan despre necesitatea prezentării copiei autentificate a actului de identitate, precum și actului ce confirmă calitatea procesuală de creditor în cadrul dosarului de

insolvabilitate vizat. De asemenea, este plauzibilă și solicitarea de a ajusta pretențiile formulate în sesizare/plângere, prin descrierea succintă și clară a faptei care poate constitui abatere disciplinară, inclusiv data și locul săvârșirii faptei și indicarea/anexarea, după caz, a probelor care confirmă fapta invocată sau indicarea persoanelor care ar putea confirma cele relatate de autorul sesizării, dacă acestea există la momentul înaintării sesizării.

Nelichidarea lacunelor sesizate de către reclamant, precum și formularea cererilor de recuzare în privința membrilor Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, nu sunt imputabile ultimei în sensul neexaminării cu celeritate și fără întârziere a sesizărilor formulate de reclamant. Comisia în calitate de organ colegial funcționează pe baza sesiunilor/ședințelor preconizate și în cadrul unui cvorum strict determinat, aceste elemente trebuie avute în vedere și de la ele nu se poate face abstracție.

Pe aceeași undă de idei, instanța de judecată nu poate obliga autoritățile publice pârâte să examineze sesizările din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022, deoarece nu corespund exigențelor de formă și conținut (a se vedea răspunsul nr. S-31/22 din 21 decembrie 2022), mai mult, nu poate impune un regim de urgență atât timp cât legislația în domeniu nu instituie un termen concret, iar sintagmele ”fără întârziere” și ”de urgență” nu sunt echipolente ca sens.

Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați în calitate de organ cvasijudiciar a respectat exigențele și garanțiile unui proces echitabil, dreptul de sesizare nefiind unul absolut deoarece este condiționat de lege.

Grosso modo, depășirea termenului de soluționare a sesizării constituie într-adevăr o încălcare, doar în condițiile în care este semnificativă, or, comportamentul pasiv al autorității publice se soldează cu o prolongație legală a termenului de înaintare a acțiunii în instanța de judecată (1 an) și nu afectează în substanță dreptul de acces la justiție a reclamantei, care putea uza de dreptul la sesizarea instanței în condițiile art. 209 alin. (1) din Codul administrativ și nu era obligată să stea în așteptarea unui răspuns al autorității publice pârâte, pe motiv că nesoluționarea în termen a cererii constituie prin sine un act administrativ individual defavorabil (art. 64 din Codul administrativ).

Pe o altă undă de idei, revendicarea unui drept legitim subiectiv încălcat constituie o condiție *sine qua non* pentru admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ, iar constatarea încălcării dreptului subiectiv reprezintă un element eminamente obligatoriu însă nu și suficient pentru satisfacerea pretențiilor reclamantei, deoarece trebuie demonstrată și ilegalitatea actului administrativ individual litigios sau a activității administrative contestate. La art. 206 din Codul administrativ, legislatorul a prevăzut lista exhaustivă a tipurilor de acțiuni în contenciosul administrativ, iar la art. 224 din Codul administrativ au fost reglementate soluțiile ce pot fi pronunțate de instanțele judecătorești în dependență de tipul/felul acțiunii de contencios administrativ. Astfel, persistă o legătură indisolubilă între felul acțiunii de contencios administrativ și hotărârea ce urmează a fi emisă din această perspectivă.

Dincolo de orice dubiu rezonabil, partea reclamantă ar putea să nu cunoască esența tipologiei acțiunilor de contencios administrativ dat fiind lipsa cunoștințelor în domeniul juridic,

în acest sens instanța de judecată urmează să pună în aplicare prevederile art. 219 din Codul administrativ și să ghideze conduita procesuală a reclamantei pe făgașul legal. O asemenea conduită a instanței de judecată este valabilă și în privința reprezentanților părților procesului, inclusiv avocați, deși o interpretare a dispoziției pre citate în corelare cu prevederile art. 44, 203 din Codul administrativ și art. 55 din Codul de procedură civilă ar atesta contrariul deoarece reprezentantul nu este participant procesual, în sensul prevederilor citate. De altfel, în contextul art. 240 din Codul de procedură civilă aplicabil prin prisma art. 195 din Codul administrativ, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii. Așadar, *în ultimă instanță*, instanța judecătorească este cea care aplică legea relevantă și pertinentă speței judiciare.

Cu referire la cerințele părții reclamante ce vizează constatarea încălcării de către autoritățile publice pârâte a dreptului la examinarea sesizărilor în termen rezonabil, instanța învederează că în lumina art. 206 alin. (1) lit. d) din Codul administrativ, instanța constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act juridic administrativ individual sau contract administrativ și nicidecum nu constată fapte cu valoare juridică aferente procedurilor speciale reglementate de Codul de procedură civilă. De fapt, aceste constatări pot fi proiectate în partea motivată a hotărârii judecătorești pentru consolidarea părții dispozitive a acesteia, adică ele pot reprezenta constatările/concluziile instanței care conduc la o anumită soluție judecătorească și nu se reflectă în dispozitivul hotărârii judecătorești. Legislatorul la art. 10 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, a definit actele defavorabile ca fiind actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat. Din moment ce petiția/reclamația reclamantului nu a fost satisfăcută este lesne de înțeles că suntem în prezența unui act administrativ individual defavorabil, legea îl cataloghează astfel, în mod automat și instanța nu trebuie să constate sau să reitereze o situație juridică preexistentă. La fel, dacă instanța constată din probatoriul administrat la materialele cauzei și cadrul normativ aplicabil că actul administrativ individual defavorabil este ilegal, neîntemeiat și încalcă un drept legitim, atunci urmează să îl anuleze, deoarece anume acestea sunt condițiile ce urmează a fi întrunite pentru admiterea unei acțiuni în contestare.

Anularea actului administrativ individual sau satisfacerea dezideratelor părții reclamante este condiționată de stabilirea aspectelor anterior enunțate, fiind axiomatic faptul că dacă actul a fost anulat atunci rezidă că instanța a constatat ilegalitatea, netemeinicia și vătămarea unui drept legitim al titularului acțiunii.

În conformitate cu **pct. 75[2] din Regulamentul Curții Europene a Drepturilor Omului**, atunci când Camera sau comitetul constată o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale, se pronunță prin aceeași hotărâre cu privire la aplicarea art. 41 din Convenție dacă a fost transmisă o cerere expresă în acest sens, în conformitate cu art. 60 din prezentul Regulament, și dacă această chestiune permite pronunțarea; în cazul în care chestiunea nu permite pronunțarea, Camera sau comitetul o rezervă, în tot sau în parte, și stabilesc procedura ulterioară.

Conform **art. 41 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului**, dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenţiei sau a Protocoalelor sale şi dacă dreptul intern al Înaltei Părţi Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecinţelor acestei încălcări, Curtea acordă părţii lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.

Din perspectiva Curții Europene a Drepturilor Omului, constatarea încălcării dreptului reclamantei este indisolubil legată de satisfacția pecuniară acordată ca urmare a constatării violării dreptului legitim, asemenea instanțelor naționale ea constată încălcarea (sau lipsa încălcării) dreptului, însă ea nu constată în partea dispozitivă fapte așa cum sugerează partea reclamantă. Este evident că pentru a trânșa un litigiu judiciar, instanța este obligată să stabilească adecvat raportul litigios disputat și elementele inerente acestuia, precum și reglementările normative care oferă cheia de soluționare.

Codul administrativ operează cu sintagmele ”drept vătămat” și ”încălcarea unui drept al său” se referă la drepturi subiective concrete, fiind excluse așa-numitele drepturi prin ricoșeu, ipotetice, iluzorii sau virtuale, precum și acțiunile populare (*actio popularis*). Curtea Europeană a subliniat că în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o *actio popularis* în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particulare să se plângă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția (cauza *Aksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit*).

Astfel, instanța de judecată a examinat alegațiile lansate de Stelea Ruslan doar din perspectiva lui și nu a celorlalți petiționari indicați în sesizările din 26.08.2021, 13.12.2021, 22.08.2022 și 21.12.2022.

Cât vizează informarea despre numărul de sesizări soluționate de către Comisia de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați, potrivit pct. 56 din Regulamentul cu privire la activitatea Comisiei respective, informația poate fi vizualizată, accesând pagina oficială web a Ministerului Justiției. Adresele de activitate ale administratorilor autorizați la fel sunt publice și pot fi accesate de orice persoană interesată, neinformarea despre modificarea adresei va avea ca efect prezumția că adresa indicată inițial este cea valabilă, iar orice corespondență parvenită pe adresa dată va fi considerată în mod automat recepționată.

În concluzie, pretențiile înaintate de Stelea Ruslan sunt neîntemeiate și pasibile respingerii, respectiv cerințele subsecvente de reparare a prejudiciului cauzat urmează soarta pretențiilor de bază.

În conformitate cu prevederile art. 224-225 din Codul Administrativ al Republicii Moldova, instanța de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se resping ca neîntemeiate acțiunile de contencios administrativ înaintate de Stelea Ruslan împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Comisiei de autorizare și disciplină a administratorilor autorizați cu privire constatarea încălcării dreptului la examinarea sesizărilor/cererilor în termen rezonabil, obligarea examinării cererilor/sesizărilor, anularea

notificărilor/răspunsurilor, obligarea comunicării prevederilor legale, obligarea informării despre acțiunile întreprinse, obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Râșcani).

Președintele ședinței
Judecătorul **Gandrabur Marcel**